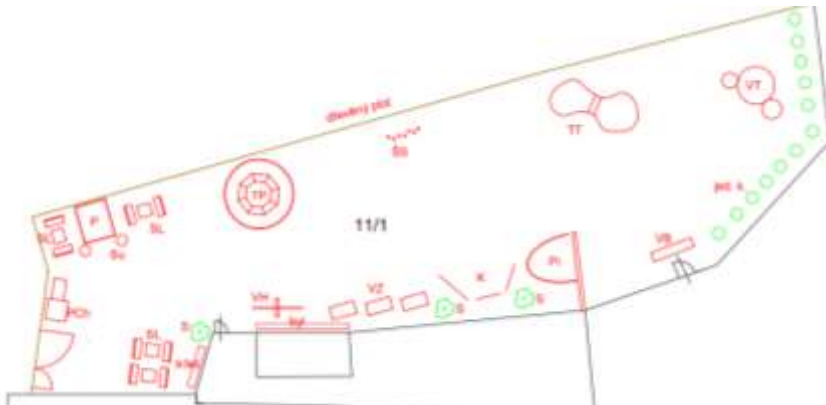

Popis realizace projektu

Popis participačních aktivit ve fázi přípravy projektu a popis participačních aktivit ve fázi realizace projektu + 1 – 2 fotky z každé fáze

1. Fáze: úpravy terénu, stavby plotu

V první fázi bylo nutné vystavět nový plot. Což se podařilo za vydatného přispění rodičů a rodiny Fidlerů. Lehce se srovnal terén a rozkreslili jednotlivé prvky.

2. Fáze: výstavba jednotlivých prvků

Začínalo se stavbou dřevěného domku, dále byly plánované interaktivní prvky, ovšem zasáhla kovidová pandemie a vše se značně zpozdilo. Díky tomu zahrada využívala dětmi z klubíku a ty postupně ukazovaly, co je pro ně kde vhodné se a plánované umístění prvků se začalo lišit. Také se nechala laboratorně vyšetřit voda a zjistilo se, že je nevhodná k užívání dětmi, a proto se změnil i plán vybudování mokřadu.

Po vybudování domku se objednaly vyvýšené záhony, lavičky a stoly. Poté se zabudovaly interaktivní prvky. Poslední se vystavěl podstavec pro pec a teepee. Zde nastal zásadní problém s podložím, které je značně písčité a muselo se přesunout pískoviště, kde bylo jediné možné teepee postavit, aby bylo podloží dodatečně hutné pro stabilitu upevňovacích kolíků a kůlů.

3. Fáze: výsadba zeleně a využívání zahrady

V poslední fázi, když byly již všechny prvky umístěny, byly vysázeny stromy, keře a na jaře 2022 mohly být zatravněny všechny plochy, které se nezazelenaly samy a utrpěly při bagrování a zemních pracích.

Zde bylo použito dost travního semene, se kterým v plánu nebylo vůbec počítáno.

Podrobný popis fází

Žadatel i nadále provozuje dětský klub pro předškolní děti a dále objem aktivit i provozní doba narůstá. Prostředí, ve kterém dětský klub nabízí dětem program, je původní statek hospodařící na základě historických zkušeností, ekologicky, ale zároveň za využití všech moderních pedagogických poznatků. Projekt rozšířil nabídku venkovních aktivit, při kterých se mohou malé děti hravou formou a pozorováním naučit nové věci ohledně fungování přírody, ekologie, pěstitelství apod. při přirozeném nárůstu času stráveného venku. Nárůst je možné dokladovat i dalšími aktivitami, jež byla již v minulém roce realizované projekty pro ZŠ ve formě dnů s řemesly. Realizovaly se dny s kovářem, s programem „Od zrna k chlebu“, práce s kůží, drátkování. Také zde proběhly semináře pro dospělé, na kterých jsme využili i když jen částečně upravené prostory zahrady. /viz foto/

Cíl projektu rozšíření prostoru pro děti, aby mohly přirozeně skrze přírodu poznávat samy sebe i komunikovat se světem byl splněn. V prostoru děti rozvíjejí svou fantazii, představivost, smyslové vnímání i emocionální vývoj. Navržené prvky pomáhají tomuto vývoji samovolně a zábavně.

- 1) Vrbové stavby, tajemný tunel a teepee nabízí dětem možnost se na chvíli schovat před světem nebo si s malou skupinkou dětí hrát ve vymezeném prostoru a rozvíjet tak jejich sociální dovednosti. Případně pouze poskytnout prostor pro odpočinek ve venkovním prostředí.*

- 2) *Balanc špalky – špalková stezka a klády rozvíjí schopnost koordinace a rovnováhy, nabízí prostor pro hry dětí a klády slouží zároveň pro posezení. Přírodně komponované pískoviště dále rozvíjí představivost a hrubou i jemnou motoriku zvláště u malých dětí.*
- 3) *Dřevěný plot zajišťuje bezpečnosti dětí, sousedství užitné zahrady umožňuje přímo sledovat ovce a slepice v jejich přirozeném prostředí a učit se tak o fungování přírody.*
- 4) *Kompostér, vyvýšené záhony a bylinkový záhon zprostředkovávají dětem příležitost naučit se co nejvíce o pěstování a koloběhu živin. Využití je celoroční, takže podporuje také vnímání změn ročních období. Vypěstované produkty jsou využity v kuchyni i přímo při venkovním vaření na ohništi, což umožňuje dětem vidět celý uzavřený cyklus. Letos se dokončila i pec na chleba, která bude sloužit pro jeho přípravu přímo v prostorách zahrady. Přípravy chleba se děti zapojily od samého počátku – od mletí zrna, přes míchání těsta a kynutí až po samotné pečení.*
- 5) *Pás kvetoucích keřů láká různé druhy hmyzu, které děti pozorují a zkoumají, v rámci výuky si o nich také povídají. Tento biotop navazuje na včelíny umístěné v užitné zahradě.*
- 6) *Ovocné stromy a jedlé keře poskytují celosezónní zdroj ovoce pro děti. Různorodá skladba dřevin zajistí podporu biodiverzity a ukáže dětem rozmanitost přírody a jejich produktů.*
- 7) *Mechanická pumpa – nebyla realizována z důvodů nevhodného složení vody. Kontakt s vodním elementem je nahrazen pak dešťovou vodou jímanou z okapů dřevěného domku. Nový biotop byl využit k provlhčení částí zahrady, aby se udržely vrbové stavby. Na zahradě se snažíme o zapojení všech elementů: ohniště je kvůli bezpečnosti umístěno do bezpečné nádoby k tomu určené, trojnožky v jiné části zahrady. Kontakt se zemí je prostřednictvím vyvýšených záhonů pro pěstování, kde už se sklízela druhá úroda. S větrem přijdou do kontaktu každý den při pozorování větví stromů a padajícího listí. Vítr také dobře pocítí, když se schovávají za val pískoviště nebo přímo do teepee.*

Údržba přírodního hřiště/zahrady je zajištěna jak zaměstnanci dětského klubu, tak dobrovolnickými akcemi. Jednodušší práce jsou vykonány přímo s dětmi za účelem učení nápodobou. Zároveň však veškeré prvky jsou navrženy způsobem nízké potřeby údržby, tudíž tato časová dotace není nijak zásadní. Děti s radostí pomáhaly při tvorbě zahrady, ale i při sekání i hrabání trávy, rády plejí záhony a nejráději pak sklízí úrodu, která je již druhým rokem ve vyvýšených záhonech, zprvu improvizovaných v žocích a letos již plně v dřevěných vyvýšených záhonech.

Využitelnost zahrady dětmi je celoroční, skýtá množství možností pro samovolné trávení času pro volnou hru, zkoumání, pozorování i společné hraní. Různé biotopy na zahradě (květnatá louka, jedlé keře a stromy, mokřejší část u vodního prvku a vrbových staveb) podporují biodiverzitu a rozšiřují různorodé prostředí pro pozorování a učení.

Finanční udržitelnost

Projekt Jiřické zahrady je součástí širšího projektu na obnovu historického statku jako místa nejen pro přírodní výuku dětí, ale i setkávání místní komunity napříč generacemi. Rozšíření venkovního výukového zázemí pro malé děti je ovšem nezbytnou součástí budování tohoto širšího projektu. Financování v průběhu projektu je věcí zejména příspěvků pravidelných návštěvníků dětského klubu a dále dobrovolných dárců, zejména členů spolku, kteří mají na vybudování projektu osobní zájem za cenu vlastního financování.

Zapojení veřejnosti (rodiče, děti, učitelé, místní organizace...) do jednotlivých fází projektu – plánování, realizace, údržba)

Propojení komunitního života je principem, na kterém spolek Ladoňka, z. s. realizuje své projekty. Návštěvníci dětského klubu (rodiče s dětmi, případně bez dětí) se pravidelně několikrát do roka setkávají nad rámec obvyklých návštěv dětského klubu, aby společně projednali plánované akce, včetně projektu Jiřické zahrady. Obyvatelé obce jsou informováni prostřednictvím obecní vývěsky, jakož i přednesem na zastupitelstvu obce, a jsou rovněž přizváni k seznámení s projekty spolku v rámci akce Brány statku otevřeny. Zapojení veřejnosti do realizace projektu je více než vítána! Činnost spolku jako neziskové organizace samozřejmě z významné části stojí i na nemalém zapojení dobrovolníků. V rámci údržby projektu plánujeme realizovat mezi příznivci a veřejností nejméně jednou do roka „dobrovolné brigády“ na potřebné opravy a úpravy projektu Jiřické zahrady.

Fáze plánování proběhla v lednu. Byli do ní zapojeni zainteresovaní rodiče dětí užívající dětský klub a společně jsme utvořili plán prvků, které bychom rádi na pozemku viděli.

První realizační etapa proběhla v únoru a březnu 2020 výstavbou plotu, přístřešku, nákup základního náradí a částečná výsadba

Další etapa realizace započala po schválení dotace od léta 2020 do jara 2022.

V těchto etapách byl vybudován prvotně zcela nový plot a dále pokračovalo budování jednotlivých prvků. Po prvotním srovnání terénu byly rozplánovány jednotlivé prvky a příprava na stavbu. Ty však byla značně

zkomplikována vypuknutím pandemie covid, která většinu plánovaných aktivit posunula o více jak rok a půl, takže se mnohé realizovaly na konci určeného období a bylo požádáno o změnu termínu, jemuž bylo vyhověno a projekt mohl být ukončen o půl roku později tedy v červnu 2022.

Během realizačního období se ukazovalo umístění některých prvků zcela nevhodné (z důvodů písčitého podloží, kde nebylo možné upevnit kolíky nebo pro nemožnost přivést vhodnou nezávadnou vodu). A naopak některé byly přesně mířeny a dětmi již využívány v průběhu první části realizace jako byl vrbový tunel nebo dřevěný domek. Nejoblíbenější bylo pískoviště, které ovšem muselo být nakonec přesunuto z důvodů nevhodnosti podloží na plánovaném místě pro teepee. Plán se tedy musel ještě už téměř v závěru proměnit. Díky vstřícnosti rodičů a spolupracujících firem se vše podařilo a zahrada již plně od letošního června slouží svému účelu.

Na závěr proběhlo osetí a osázení zahrady

Děti vydatně pomáhají při všech možných realizačních částech anebo alespoň přihlížejí.

Interaktivní prvky jsou hojně používány a obdivovány.

Možnosti jsou i pozorovat zvířata pasoucí se na zahradě.

**A radovat s za
deštivých dní přímo
v teepee.**

Splnění předepsaných parametrů a indikátorů

Za dobu realizace byla přijata nová paní učitelka/pečující osoba, čímž se navýšil počet zaměstnanců a lektorů z původních 2 na 3, jak bylo deklarováno v žádosti. V období jarních a letních měsíců se pak dále počet lektorů rozrůstá o 1-2. Plocha zahrady se rozprostírá nyní na ploše více než 825 m² z původní 0.

Počet osobohodin a dětí využívajících zahradu se z 2 navýšil na 12, což je více než původně plánovaných 10. Průměrně děti tráví na zahradě 4 h denně a to v každou roční dobu (2h dopoledne a 2-3 h odpoledne).

Navíc je zahrada využívána také externími návštěvami z MŠ v okolí – mladoboleslavské a nymburské, ale i vzdálenějšími – jako jsou školy pražské, které sem jezdí na školní výlety nebo vícedenní pobyty.

V posledním roce byla zahrada využívána i dospělými, jež tu trávili víkendy na seminářích.

Zvláštní poděkování je vhodné vyjádřit za obětavost a ochotu zejména:

firmám:

Hřiště pod květinou

Bahníkovi s.r.o.

a rodičům za plné nasazení:

Michalu Pokornému

Dominikovi Novákovi

Ctiradu Lálíkovi

a rodině Filderů